

Бекітемін

ЖАББҮ директоры

М.Ғ. Закбаев

Келісемін

Оқу ісінің меңгерушісі

А.К. Динасилова

«28» 08 2024ж.

ӘБ отырысында қаралды

ӘБ жетекшісі

Н.А. Уразова

«28» 08 2024ж.

Жаңартылған мазмұны бойынша орта мерзімді жоспар

«Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау» пәні

Мұғалім: А.А. Омарова

2024-2025 оқу жылы

«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау»

Аптасына 2 сағат

5 «а» класс

№	Бөлімше	Тақырып	Мақсат	Ұсынылған сағат саны	Нақты сағат саны	Мерзі мі	Ескерту
«Денсаулық» 8 сағат							
1	5.1.1. Жеке тазалық 5.1.2. Медициналық көмек	Кіріспе	5.1.1.1 гигиеналық құралдарды қолдана білу;	1	1	06.09	
2		Гигиена құралдары		1	1	06.09	
3-4		Жеке бас тазалығы	5.1.1.2 гигиеналық құралдардың маңызын білу;	2	2	13.09	
5-6		Шаш күтімі	5.1.1.3 қолдана білу: дененің, шаштың тазалығын өз бетімен қадағалау	2	2	20.09	
7-8		Жәндік шаққан кезде және жарақаттанғанда алғашқы медициналық көмек	5.1.1.4 қажетті гигиеналық процедураларды орындай білу; 5.1.2.1 жәндік (маса, аралар) шаққан кезде көгеру, тырналған, жарақаттанған кезде алғышқы медициналық көмек көрсету)	2	2	27.09	

«Киім. Аяқ киім. 8 сағат»							
9-10	5.2.1. Киім, аяқ киім бас киім түрлері 5.2.2. Киім , аяқ киім күтімі	Киім және бас киім түрлері	5.2.1.1 киім және бас киімдер түрлерін, олардың мерзім бойынша қолданысын білу; 5.2.1.2 киімдерді қолданысқа байланысты ажырату және саралай білу; 5.2.1.3 өз киіміне ұқыпты қарайды 5.2.2.1. киімді және аяқ киімді күте білу; 5.2.2.2 киімге ұсақ жөндеу түрлерін жүргізу (түймелерді тігу);	2	2	04.10	
11-12		Киімді күту		2	2	11.10	
13-14		Киімге ұсақ жөндеу жүргізу		2	2	18,10	
15-16		Аяқ киім. Аяқ киімді күту		2	2	25.10	
Тұрғын үй 8 сағат							
17-18	5.4.1. Тұрғын үй ғимараттарының түрлері 5.4.2. Үй тазалығы	Тұрғын үй түрлері	5.4.1.1 баспана түрлері: жатахана, пәтерлер, жеке үйлер, пәтердегі тәртіп ережелерін білу; 5.4.1.2 баспана және қосымша ғимараттарды ажырату, 5.4.1.3 баспанадағы және қосымша ғимараттағы заттардың фнукцияналды қолданысын	2	2	01.11	
19-20		Тұрғын және қосымша бөлмелер		2	2	08.11	
21-22		Шаңсорғыш.		2	2	15.11	
23-		Еденнің түрлеріне		2	2	22.11	

24		қарай жуу тәртібі	анықтау. 5.4.2.1 кілемді шаңсорғышпен тазалау; еденді жуу				
Көлік 6 сағат							
25-26	5.1 Көлік құралдарының түрлері	Көлік. Көлік түрлері	5.5.1.1 жекелеме және қоғамдық көлік түрлерінің қызметі туралы білу;	2	2	29.11	
27-28	5.2 Көлікте, жолда өзінұстау тәртібі	Қоғамдық көлікте тәртіп ережелері	5.5.1.2 қоғамдық көліктегі жолаушылардың міндеттерін білу;	2	2	06.12	
29-30	5.3 Қалабойыншақозғалыс бағыты	Жолда жүру ережелері	5.5.1.3 көлікке жолаушылардың көлікке отыру және түсу ережелерін білу; 5.5.1.4 қоғамдық көліктегі адамдардың жұмысы туралы білу 5.5.2.1 қолдана білу: қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін сақтау (отыру ережелерін, билет сатып алу, салондағы, көшедегі тәртіп); 5.5.2.2. автобус, трамвайды айналып өту; 5.5.2.3 жол жүру ережесін сақтау 5.5.3.1 мектептің орналасуын, өзінің тұратын ауданының негізгі бағыттарын бағдарлай білу	2	2	13.12	
Мерекелер мен салтанатты жиындар							
31-32	7.1 Мерекелерге дайындық және өткізу, сыйлықтар мен	Мерекелер. Туған күн мерекесі	5.7.1.1 туған күнге бөлмені безендіру;	2	2	20.12	

33-34	базарлықтарды безендіру 7.2. Құттықтау	Өз қолдарымен шағын сыйлықтар дайындау	5.7.1.2мерекелік дастарқанды дайындай білу; 5.7.1.3туған күн иесіне сыйлықты тандап алу және оны ұсыну ережесін білу; 5.7.1.4өз қолдарымен шағын сыйлықтар дайындау. 5.7.2.1 туған күн иесіне құттықтау сөздерін дайындау 5.7.2.2 құттықтау сөздерін айта білу; 5.7.2.3қазақ халқының мақал-мәтелдерін білу	2	2	27.12	
-------	---	--	---	---	---	--------------	--

	Бөлімдер	Тақырып	Оқу мақсаттары	Ұсынылған сағат саны	Нақты сағат саны	Мерзімі	Ескерту
35-36 37-38 39-40 41-42	6. Отбасы	1.Мен және менің отбасым 2.Отбасындағы қарым қатынас 3.Отбасындағы салт – дәстүрлері 4.Құжаттар	5.6.1.1 отбасы мүшелерін атау (фамилиясы, аты, әкесінің аты, жас мөлшері); 5.6.2.1 отбасындағы үлкендерге сыйластықпен қарай білу 5.6.2.2 тұрмыстаға отбасы мүшелерінің міндеттерін анықтай білу; 5.6.2.3 отбасындағы салт-дәстүрлері анықтай білу; 5.6.2.4 отбасының үлкендеріне құрметпен	2 2 2 2	2 2 2 2	31.01 07.02. 14.02 21.02	

			қарау, қазақ халқының дәртiүрлерi бойынша отбасы үлкенiне iзеттiлiк көрсету. 5.6.3.1 құжаттарды атау, баланың жеке куәлiгi (туу туралы куәлiк)				
43- 44 45- 46 47- 48 49- 50 51- 52 53- 54 55- 56	3. Тамақтану	1.Азық-түлiк топтары 2.Асүй ыдыстары, құралдар мен жабдықтары 3.Таңғы асқа дастарқанды әзiрлеу. Шай дайындау ережесi. 4.Жұмыртқадан тағамдар дайындау (жұмыртқаны пiсiру, қуыру). 5.Омлет жасау 6. Бутербродтардың түрлерi және оларды жасау 7.Пiсiрiлмеген көкөнiстер мен жемiстерден салат жасау	5.3.1.1 оқылған азық-түлiктер топтарын ажырата бiлу (көкөнiстер, жемiстер, жидектер, сүт, ұнан жасалған, ет, балық тағамдары, дән дақылдары, кондитерлiк өнiмдер, тәттiлер) 5.3.2.1 ас үйдегi ыдыстардың түрлерi, құралдар мен жабдықтарды ажырата бiлу, 5.3.2.2 оларды күту және сақтау ережелерiн бiлу; 5.3.2.3 мектептiң асханасындағы дастарқанды әзiрлей бiлу 5.3.3.1 шайды дайындау ережесiн бiлу; 5.3.3.2 жұмыртқадан тағамдар әзiрлеу (жұмыртқаны пiсiру, құймақ жасау); пiсiрiлмеген көкөнiстер мен жемiстерден салат жасай бiлу; 5.3.3.3 бутербродтардың түрлерiн бiлу және оларды жасай бiлу; 5.3.3.4 кесетiн құралдармен жұмыс iстеу кезiнде қауiпсiздiк ережелерiн бiлу; 5.3.3.5 таңғы асқа үстел даярлай бiлу	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2	28.02 07.03 14.03 28.03 04.04 11.04 18.04	

57-58	8.Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	1.Дүкен түрлері	5.8.1.1 оқылған дүкен түрлерін, дүкен бөлімшелерін ажырату,	2	2	25.04	
59-60		2.ТҚШ қызметтері	5.8.1.2 тауар түрлерін бағдарлау;	2	2	02.05	
61-62		3.Банк	5.8.1.3 дүкеннен керекті тауарды табу, сатушының көмегімен және өзне қызмет көрсету арқылы тауарды сатып алу;	2	2	08.05	
63-64		4.Жөндеу шеберханалары	5.8.2.1 ТКШ керекті қызметіне төленетін төлем ақыны білу	2	2	16.05	
65-66		5.Пошта	5.8.3.1 банктің дербес қаржы кәсіпорны екенін білу			20.05	
67-68		6.Қоғамдық орындарында тәртіп ережелері	5.8.4.1 жөндеу шеберханаларының түрлері, оның қызметі, жөндеу шеберханаларын қолдану ережелерін білу			23.05	
			5.8.5.1 пошта туралы оның қызметі, пошталық тапсырыстардың жіберу түрлерін білу				
			5.8.6.1 театр, кинотеатр, мұражайлардың қызметі туралы білу				

5 «а» класс

«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәніне құрылған күнтізбілік-тақырыптық жоспарға

Түсініктеме хат

Аталған күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен жаңартылған үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген. «Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау» (бұдан әрі - ӘТБ) пәнінің мақсаты жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың әр түрлі тұрмыстық және әлеуметтік жағдайларда белсенді және дербес болуға ықпал ететін арнайы әлеуметтік-бейімдеушілік біліктер мен дағдыларды қалыптастыру болып табылады.

Оқу пәнінің міндеттері:

- 1) білім алушылардың тұрмыстық еңбектік дағдыларын қалыптастыру;
- 2) білім алушыларды әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелерде бағдарлауға (сауда, тұрмыстық қызмет, байланыс, мәдениет, медициналық көмек), ондағы қызмет түрлерін пайдалана білудің қарапайым дағдыларын үйрету;
- 3) жақын және танымайтын орта адамдарымен қарапайым түрде тұрмыстық қатынас орнату;
- 4) психофизикалық даму кемшіліктерін түзеуге ықпал ету; сөздікті байыту және жүйелендіру; диалог пен монологты ауызша сөйлеуде дамыту.

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың сабақта белсенділігі мен өз бетімен жұмысты дамытатын негізгі шара түрлері:

- 1) тірі және өлі табиғатты және әдеуметтік өмірдің құбылысын бақылау;
- 2) заттық-тәжірибиелік әрекет;
- 3) ойын әрекеті және ойын қызметі;
- 4) тұрмыстық-еңбектік қызмет;
- 5) әлеуметтік-тұрмыстық қызмет

ӘТБ пәнінің оқу жүктемесі:

5-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

27. ӘТБ оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) 1-бөлім «Денсаулық»;
- 2) 2-бөлім «Киім, аяқ киім»;

3) 3-бөлім «Тамақтану»;

4) 4-бөлім «Тұрғын үй»;

5) 5-бөлім «Көлік, көше»;

6) 6-бөлім «Отбасы»;

7) 7-бөлім «Мерекелер, салтанатты жиындар»;

8) 8-бөлім «Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары».

«Денсаулық» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жеке бас тазалығы;

2) медициналық көмек.

«Киім, аяқ киім» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) киім, аяқ киім , бас киім түрлері;

2) киімді, аяқ киімді күту.

«Тамақтану» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) азық –түлік;

2) ас үй, асхана ыдыстары, техника;

3) тамақ дайындау.

«Тұрғын үй»бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) тұрғын үй түрлері;

2) тұрғын үйді жинау.

«Көлік, көше» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) көліктердің түрлері;

2) көліктегі және жолдағы жүріс-тұрыс;

3) қала ішіндегі жүру бағыттары.

«Отбасы» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) отбасы құрамы;
- 2) отбасылық қарым-қатынас;
- 3) Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары.

«Мерекелер, салтанатты жиындар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мерекелерді дайындау және өткізу, сыйлықтар мен кәде сыйларды рәсімдеу;
- 3) құттықтаулар.

«Кәсіпорындар, мекемелер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сауда кәсіпорыны;
- 2) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығының (бұдан әрі – ТКШ) кәсіпорындары;
- 3) қаржы кәсіпорындары;
- 4) тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорыны;
- 5) байланыс құралдары кәсіпорыны;
- 6) мәдени ошақтары, демалыс орындары.

36. ӘТБ оқу пәнінің базалық мазмұны:

- 1) денсаулық: жеке гигиена, өнімдер мен заттар арқылы гигиеналық шаралар; алғашқы көмек көрсету, медициналық мекемелерде бағдарлау;
- 2) киім, аяқ киім: киімдер мен аяқ киімдердің түрлері, оның қолданылуы, күнделікті күту мен сақтау ережесі; маталардың түрлерінен жасалған заттарды жөндеу және жуу жұмыстары; әртүрлі аяқ киімдердің күту жұмыстары; ді.
- 3) тамақтану: азық-түліктің әртүрлі өнім топтары; олардың сақталу мерзімінің ережелері мен шарттары; ас үйдің құрылысы, ас және асхана ыдыстары бойынша бағдарлау; пешті пайдалану дағдысы және ең қарапайым тағамдарды мәзірлер мен рецептілер арқылы дайындау; тамақ қабылдау ережелері;
- 4) тұрғын үй: баспана түрлері; тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімдері; тұрғын үй мен қосалқы үй-жай түрлерін ажыратылуы; үйлер мен пәтерлерде жиназдарды тиімді орналасуы; әртүрлі жөндеу, жинау жұмыстары;
- 5) көліктер, көше: қоғалдық және жеке көліктерді тағайындау туралы білімдер; ондағы тәртіп ережелері; автобекеттің, теміржол көлігінің және әуежайдың тағайындалған пунктері; қалалық көліктің түрлері;

6) отбасы: отбасы мүшелері; қалыптасқан отбасылық дәстүрлер; өзара қарым-қатынасты бағдарлау; отбасылық қордың құрылуы; Қазақстан Республикасы азаматының негізгі құжаттары туралы ілімдер;

7) мерекелер мен салтанатты жиындар: әр түрлі халықтардың дәстүрлері бойынша мерекелер мен салтанатты жиындар, мемлекеттік, діни, салт- дәстүрлерге арналған мерекелерді даярлау мен жүргізу дағдылары;

8) кәсіпорындар, мекемелер: дүкендердің түрлері және ондағы тауарлар туралы білімдер; әмбебап және арнайы дүкендерде, базарларда тұтыну; кәсіпорындарда, пошталарда, мәдени ошақтары және демалыс орындарында тұрмыстық қызмет көрсетуді пайдалану.

Бағдарламаның мақсаты кодпен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты білдіреді, екінші және үшінші сан – бағдарламаның бөлімін және бөлімшесін, төртінші сан- оқыту мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, кодта 6.2.1.4: «6» - сынып, «2.1» - бөлімшелер, «4» - оқыту мақсатының нөмір

